

BESLUT

1(7)

2002-06-12

511-427-00

84-223

Se sändlista

Miljövård

Hans Sandblom

Tel. 026-171234

hans.sandblom@x.lst.se

BILDANDE AV STORBERGETS NATURRESERVAT

Beslut

Länsstyrelsen förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som avgränsas på bifogad karta (bilaga 3) som naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Naturreservatets namn skall vara Storbergets naturreservat.

Syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden och att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden. Syftet skall nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets karaktär bibehålls genom att exploatering och arbetsföretag i området förhindras.
- Brand bibehålls som störningsfaktor i delar av området.

Skälen för länsstyrelsens beslut

Naturreservatet domineras av barrblandskog med stort inslag av asp och björk. Området har mycket höga naturvärden bland annat har ett stort antal rödlistade arter påträffats. Om naturvärdena ska kunna bevaras kan inte skogsbruk fortsättningsvis bedrivas i området. Skötselåtgärder som bränning kan behöva genomföras för att områdets naturvärden ska bibehållas.

Länsstyrelsen bedömer att området, på ovanstående grunder, bör skyddas som naturreservat.

2002-06-12

511-427-00
84-223

Se sändlista

Uppgifter om naturreservatet

Benämning:	Storbergets naturreservat
Objektnummer:	21-02-098
Kommun:	Hudiksvall
Registerområde:	Forsa
Kartor:	Topografisk karta 15H:NV Ekonomisk karta 15H:8A,B
Lägesbeskrivning:	Naturreservatet är beläget ca 6 km SV Sörforsa samhälle. Se bifogad översiktskarta (bilaga 2)
Koordinater (Rikets nät, RT 90):	X: 155610 Y: 684420
Gräns:	Se bifogad beslutskarta (bilaga 3), gränsen är markerad med bruten linje.
Fastigheter och markägare:	Staten
Areal:	Total areal 182 ha Därav landareal 181 ha Produktiv skogsmark 108 ha Naturskog 96 ha Hygge/ungskog 12 ha
Naturtyper: (Natura 2000 habitattyper)	Västlig taiga (9010) 96 ha Öppna svagt välvda mossar, mm (7140) 1 ha Dystrofa sjöar och småvatten (3160) 1 ha
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen

Föreskrifter för naturreservatet

För att säkerställa syftet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla.

2002-06-12

511-427-00
84-223

Se sändlista

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över fastighet inom naturreservatet.

Utöver vad som i övrigt gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. uppföra byggnad, brygga, bro, mast, antenn, torn, campingplats, luft- eller markledning, stängsel, hägnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, stig, vandringsled eller parkeringsplats,
3. bedriva vattenföretag, som tex. att utföra vattenreglering eller leda bort vatten,
4. bedriva täkt, anordna upplag, borra, mejsla, måla, spränga, gräva, schakta, dämma, tippa, fylla ut, dika, dikesrensa, muddra, eller på annat sätt skada mark och block,
5. avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
6. använda eller sprida kemiska och biologiska bekämpningsmedel, kalk, gödselmedel eller växtnäringssåmen,
7. plantera in eller sätta ut växt- eller djurart,
8. sätta upp tavla, skylt, inskrift, affisch eller liknande,
9. anordna idrottstävling eller motortävling,
10. bedriva militär övningsverksamhet,
11. bedriva mineralutvinning.

Föreskrifterna skall inte utgöra hinder för de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i den till detta beslut hörande skötselplanen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om förpliktelse för fastighetsägaren och/eller annan sakägare att tåla visst intrång.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet.

1. Utmärkning av reservatet.

2002-06-12

511-427-00
84-223

Se sändlista

2. Uppsättning av informationstavlor.
3. Anläggning och underhåll av anläggningar enligt fastställd skötselplan.
4. Undersökning och dokumentation av mark, vegetation och djurliv.
5. Naturvårdsbränning i enlighet med fastställd skötselplan.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet.

Utöver vad som eljest gäller enligt föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet att

1. framföra motordrivet fordon annat än på väg som är upplåten för allmänhetens motortrafik. Undantag gäller för uttransport av större vilt från området vid jakt,
2. tälta, elda eller ta ved,
3. skada, plocka eller samla in växter, djur, svampar och lavar. Bär och matsvampplockning är dock tillåten,
4. klättra i boträd, uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt, samla insekter eller på annat sätt medvetet skada eller störa djurlivet,
5. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, eller göra annan åverkan på levande eller döda träd och växter,
6. medföra hund som inte är kopplad eller annat okopplat husdjur. Undantag gäller för hund vid den jakt som får bedrivas i reservatet,
7. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt eller göra inskrift,
8. skada fast föremål eller ytbildning såsom att omlagra eller bortföra sten,
9. rida eller cykla i terrängen,
10. på ett störande sätt använda inspelat ljud, eller använda sådant för att locka fåglar eller andra djur,
11. klättra i bergbranter och raviner.

2002-06-12

511-427-00
84-223

Se sändlista

D. Bestämmelser om vården och förvaltningen av naturreservatet enligt förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

1. I skötselplanen anges målen med reservatet och skall ligga till grund för dess vård skötsel.
2. Länsstyrelsen skall vara naturvårdsförvaltare.
3. Naturreservatet skall utmärkas genom förvaltarens försorg enligt svensk standard 03 15 22 och Naturvårdsverkets anvisningar.

Ärendets handläggning

Området är känt sedan länge som länets kanske rikaste växtlokal för sötgräs. G Fineman upptäckte växtlokalen redan 1883. Områdets naturvärden har inventerats i omgångar senast lät länsstyrelsen Taigaekologerna HB inventera området år 1998. Det bedömdes ha mycket höga bevarandevärden.

Områdets skogar är variationsrika och innehåller en rad viktiga substrat och miljöer för flera arter som idag är hotade i skogslandskapet.

Länsstyrelsen bedömde att området borde skyddas som naturreservat och Naturvårdsverket godkände länsstyrelsens planer under våren 2000. Förhandlingar med markägarna ägde rum under hösten 2000 och våren 2001.

Förslag till beslut har remitterats till Naturvårdsverket, Skogsvårdsstyrelsen, Hudiksvalls kommun och Mellanskog. Remissyttrandena har föranlett smärre ändringar i det upprättade förslaget.

Beskrivning av naturreservatet

Naturreservatet är mycket varierat vad avser naturtyper och domineras av Storbergets nordvända lodväggar med djupa sprickdalar.

Området är beläget i Forsa, ca 6 km SV Sörforsa.

Skogstyperna inom området domineras av barrblandskogar med ställvis stort inslag av asp och björk samt enstaka sälgar och rönnar. Hällmarkstallskogar upptar betydande arealer.

Örtrika granskogar finns, som små körtlar, spridda inom området.

I området finns även flera små bäckar, en tjärn samt några små myrimpediment.

Vissa delar av området uppvisar spår av upprepade bränder medan andra delar syns vara mindre påverkade av skogseld.

Graden av påverkan varierar, i de branta partierna har endast enstaka träd dimensionsavverkats medan andra partier har utsatts för tämligen hårda avverkningar för cirka ett sekel sedan. Den skog som finns på dessa områden idag utgörs av de träd som lämnades vid avverkningen och den naturliga förnygring som uppkommit sedan dess.

I området har 17 rödlistade arter samt 19 signalarter, enligt Skogsstyrelsens lista för nyckelbiotopsinventering, påträffats. Bland intressanta arter kan nämnas långskägg, stiftgelélav, aspgelélav, rosenticka, vintertagging och sötgräs.

2002-06-12

511-427-00

84-223

Se sändlista

Storberget är ett, för länets östra delar, relativt stort skogsområde med höga naturvärden. Detta tillsammans med det stora antalet rödlistade eller anmärkningsvärda arter gör att området bedöms ha stor betydelse för den biologiska mångfalden. Området är av riksintresse för naturvärden.

Skall områdets höga naturvärden kunna bevaras måste området undantas från skogsbruk och andra arbetsföretag. Länsstyrelsen bedömer därför att det är motiverat att skydda området som naturreservat.

Länsstyrelsens bedömning

Enligt 1 kap. 1 § miljöbalken skall densamma tillämpas så att bl.a. värdefulla natur- och kulturmiljöer skyddas och vårdas och den biologiska mångfalden bevaras.

Enligt 7 kap. 4 § miljöbalken får länsstyrelsen förklara ett mark- eller vattenområde som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet.

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk, andra arbetsföretag eller anläggningar ej går att förena med bevarande av områdets värden. Området är av stort värde för bevarande av den biologiska mångfalden. Detta är därför enligt Länsstyrelsens uppfattning ett område som i enlighet med 1 kap. 1 § miljöbalken bör skyddas i form av naturreservat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna för den biologiska mångfalden och allmänheten är stora och överväger de negativa effekterna dels för allmänheten och dels för berörda fastighets- och sakägare.

Enligt kommunens översiktsplan ingår naturreservatet i skogsbruksområde. Naturreservatet berör endast en mindre del av skogsbruksområdet i kommunen. Länsstyrelsen bedömer därför att naturreservatet inte motverkar intentionerna i översiktsplanen.

Förbudet mot att avverka skog, utföra annan skogsvårdsåtgärd eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle, medför att pågående markanvändning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna.

Överenskommelse om ersättning enligt 34 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. och enligt 31 kap. miljöbalken har därför träffats med berörda sakägare.

Upplysningar

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

2002-06-12

511-427-00
84-223

Se sändlista

Föreskrifterna under punkt C ovan, enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas, vistas och om ordningen i övrigt inom naturreservatet, gäller enligt 7 kap. 30 § miljöbalken omedelbart, även om de överklagas.

Länsstyrelsen skall bedriva tillsyn över reservatet. I tillsynen ingår att tillse att reservatsföreskrifterna följs.

Enligt 29 kap. 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar.

Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Eftersom området i stort skall lämnas till fri utveckling skall vindfällan och stormskadad skog lämnas. Det ansvar som markägaren har enligt 29 § skogsvårdslagen är efter reservatsbildningen statens ansvar.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, se bilaga 4.

Beslut i ärendet har fattats av landshövding Lars Eric Ericsson. I den slutliga handläggningen har även deltagit miljövårdsdirektör Stig Hammarsten, funktionsansvarig naturvård och miljöövervakning Jan-Åke Johansson och biolog Hans Sandblom, den sistnämnde föredragande.

Lars Eric Ericsson

Hans Sandblom

Bilagor:

1. Skötselplan
2. Översiktskarta
3. Beslutskarta
4. Hur man överklagar
5. Sändlista

2002-06-12

Miljövård

Hans Sandblom

Tel. 026-171234

hans.sandblom@x.lst.se

SKÖTSELPLAN FÖR STORBERGETS NATURRESERVAT**1. Syfte med säkerställande och skötsel**

Det huvudsakliga syftet med naturreservatet är att bevara den biologiska mångfalden, att vårda och bevara den värdefulla naturmiljön i området och att tillgodose friluftslivets behov av områden. Syftet ska nås genom att:

- Inget skogsbruk bedrivs i området.
- Områdets orördhet bibehålls genom att exploateringar och arbetsföretag i området förhindras.
- Bibehållande av brand som störningsfaktor i de sydöstra delarna av området.

2. Beskrivning av området och dess bevarandevärden**2.1 Biologiska bevarandevärden**

Naturreservatet består av Storberget med omkringliggande smärre myrmarker och en tjärn.

Naturtyperna inom området är varierade. Huvuddelen är barrblandskog med ställvis stort inslag av asp och björk. Hällmarker med tallskogar upptar stora arealer medan örtrika granskogar finns spridda inom området.

I området har 17 rödlistade arter och 19 signalarter påträffats. Länsstyrelsen bedömer att området har så höga värden att det bör skyddas som naturreservat.

Naturreservatet är beläget i Forsa, Hudiksvalls kommun, ca 6 km SV Sörforsa samhälle.

2.2 Geologiska och hydrologiska bevarandevärden

Storberget är 360 meter högt och dess 50 – 100 meter nordvända lodväggar utgör ett dominerande inslag i landskapet. Lodväggarna genombryts av djupa sprickdalar som ger ytterligare dramatik åt blickfånget.

Nedanför branterna är terrängen storblockig och extremt svårforcerad.

Östra delen av Storberget, som ligger under högsta kustlinjen, består till stor del av hällmarker. Här och var finns klapperstensfält. I öster ligger Grästjärnsberget, en utlöpare av

2002-06-12

Storberget. Inom området finns flera små bäckar. Några av dessa rinner i de djupa sprickdalarna, ibland underjordiskt. Den tjärn som finns inom området, Hällbotjärn, avvattnas via en större bäck, Sågbäcken, mot sydost.

2.3 Friluftsliv

Området är av visst intresse för friluftslivet. En vandringsled löper genom området.

2.4 Bebyggelse och anläggningar

I sydost avgränsas området av en skogsbilväg och längs del av nodöstra gränsen löper en annan skogsbilväg. Vid Hällbotjärn finns en raststuga i anslutning till vandringsleden. Genom västra delen av området löper en kraftledning. Fastigheterna Nansta 2:2 och 4:3 har rätt till genomfartsväg för terrängfordon i enlighet med sträckning som framgår av till köpekontrakt bifogad karta.

2.5 Sammanfattande och prioriterade bevarandevärden

Bevarandevärdena består framförallt av att det är ett område med nordvända bergbranter med gammal skog i lägen med hög luftfuktighet. Skogstyperna varierar mellan glesa hållmarkskogar, gammal skog i solöppna lägen, barrblandskogar med stort lövinslag och örtrik granskog. I området finns ett stort antal rödlistade arter och signalarter.

3. Indelning i skötselområden

Området består till större delen av äldre barrnaturskog, främst hållmarkstallskog men även gran. Reservatet betraktas som ett skötselområde.

4. Mål och skötselåtgärder

4.1 Generella riktlinjer

Reservatet disponeras främst för naturvård. Inom området får såväl jakt som fritidsfiske bedrivas.

4.2 Kvalitetsmål och skötselmål

Syftet med formulering av kvalitetsmål är att få ett mått på gynnsam bevarandestatus för prioriterade bevarandevärden. Genom att välja lämpliga indikatorer och för dem precisera kvantitet och kvalitet ska man kunna få ett mått på om skötseln av ett område uppfyller syftet/syftena med reservatet.

Övergripande kvalitetsmål:

Naturtypen Västlig taiga, enligt Natura 2000:s naturtypssystem, ska ha en gynnsam bevarandestatus där:

- Arealen ska vara minst 96 hektar.
- Skogen bör i de sydöstra delarna hållas brandpräglad.
- Artsammansättningen är sådan att arter som indikerar naturskogsartade förhållanden, knutna till barrnaturskog, ska vara allmänt förekommande i området.

Kvalitetsmål:

I området ska det finnas allmänt till rikligt av både stående och liggande död ved i olika nedbrytningsgrader. Skogen ska vara flerskiktad och luckig. Lövinblandningen ska minst vara lika stor som för närvarande. Naturskogsindikatorer (eller arter med liknande habitatkrav) på död ved ska finnas i området.

Skötsel mål:

Bibehålla naturskogskaraktären och det stora lövinslaget.

Skötsel föreskrifter:

Fri utveckling. Senare kan uthuggning av gran bli aktuell.
Naturvårdsbränning kan bli aktuell i den sydöstra delen..

5. Information, friluftsliv och turism

Syftet med åtgärderna för friluftslivet i området är att tillgängliggöra och informera om området.

Området är relativt lättillgängligt och inga ytterligare stigar planeras.

Informationstavla över reservatet placeras vid vägdelen vid reservatets östra gräns. Vägvisning sker från väg 84 ca 1 km V Forsa kyrka.

6. Uppföljning och dokumentation

Uppföljningen och dokumentationen skall utgöra underlag för eventuell revidering av skötselplanen och skötselavtal med uppdragstagare/brukare.

Uppföljningen ska ge svar på i vilken utsträckning preciserade mål nås och till vilka kostnader. Uppföljningen ska ske med avseende på skötselåtgärder, skötsel mål, kvalitetsmål.

6.1 Dokumentation av skötselåtgärder

Dokumentation av skötseln skall göras med avseende på utförda skötselåtgärder, tidpunkt för utförandet, noteringar om effekter av åtgärden, kostnader och intäkter samt finansiering av naturvårdsförvaltningen.

Följande bör dokumenteras:

- år och månad för åtgärdernas utförande
- del av reservatet som åtgärdas
- åtgärdernas eventuella effekt
- kostnad för åtgärden
- eventuella samråd och tillstånd

6.2 Uppföljning av skötselåtgärder

Om naturvårdsbränning blir aktuell ska en bränningsplan för området upprättas samt en plan för uppföljning av bränningen tas fram.

6.3 Uppföljning av skötsel mål

Uppföljning av skötsel målen görs av Länsstyrelsen vart tionde år.

6.4 Uppföljning av kvalitetsmål

Huvudansvarig för uppföljningen är Länsstyrelsen.

Skogliga strukturer och förekomster av naturskogsindikatorer dokumenteras.

7. Ansvar för planering och skötseln enligt plan

Naturvårdsförvaltaren ansvarar för att skötsel och uppföljning enligt skötselplanen genomförs.

8. Åtgärder och finansiering

Staten bekostar reservatets utmärkning, skyltning och vård.

Åtgärd	När	Var	Vem	Prioritet	Finansiering
Utmärkning av reservatets gränser	Initialt och sedan vid behov	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Skötselanslaget
Vägvisning/vägs skyltar	Initialt	Se ovan	Länsstyrelsen	2	Skötselanslaget
Informationsskyltar, framställning och uppsättning	Initialt	Vid vägkorsning i östra delen	Länsstyrelsen	1	Skötselanslaget
Uppföljning av kvalitets- och skötsel mål	Vart tionde år	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Skötselanslaget
Dokumentation av skötselåtgärder	Löpande	Hela reservatet	Länsstyrelsen	1	Skötselanslaget

9. Revidering

Planen gäller tillsvidare. Den bör dock revideras vart tionde år.

2002-06-12

Storbergets naturreservat Skötselplanekarta

Gräns för naturreservatet

Skala 1:20 000

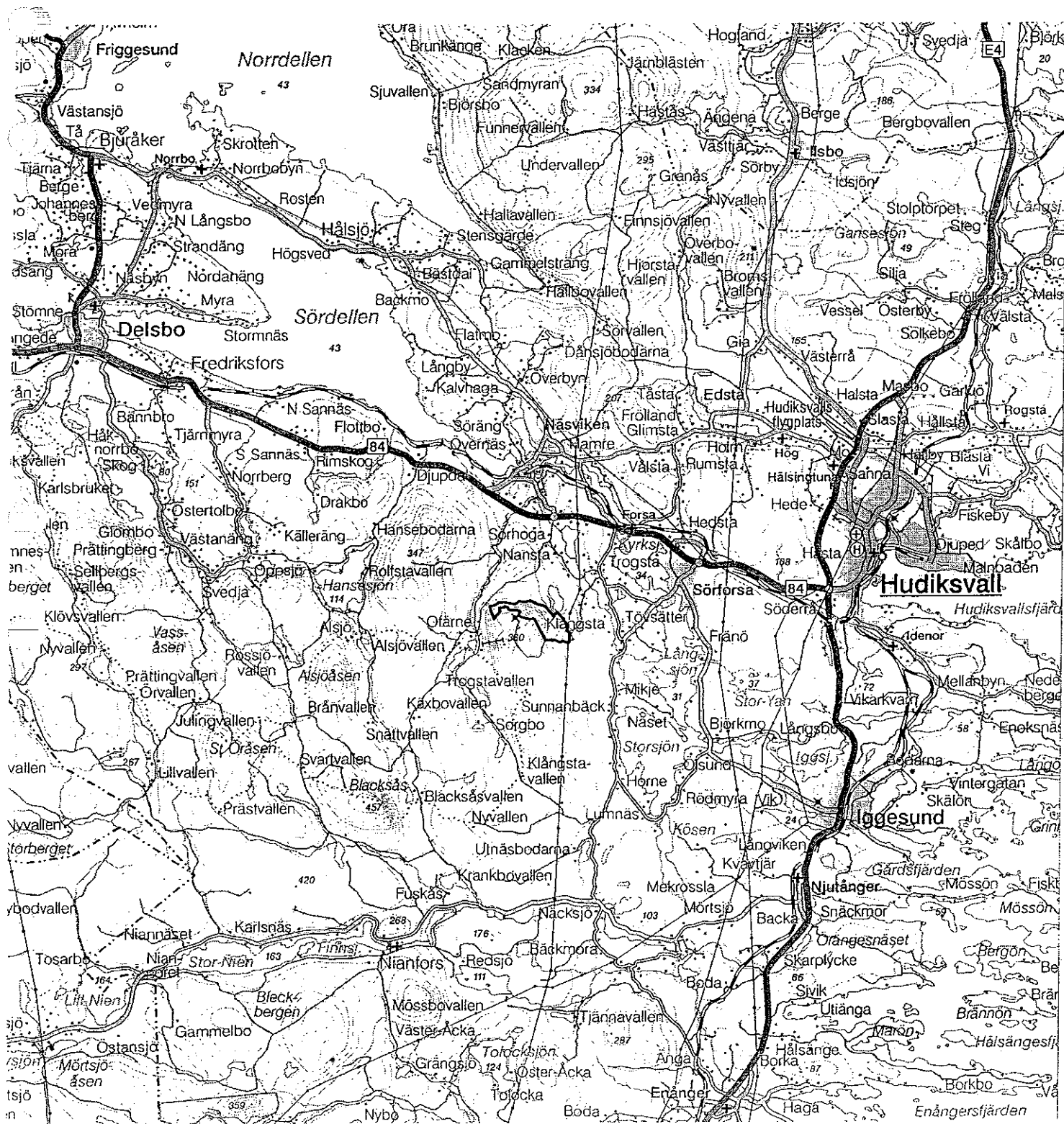
Ortofoto

2002-06-12

Storbergets naturreservat

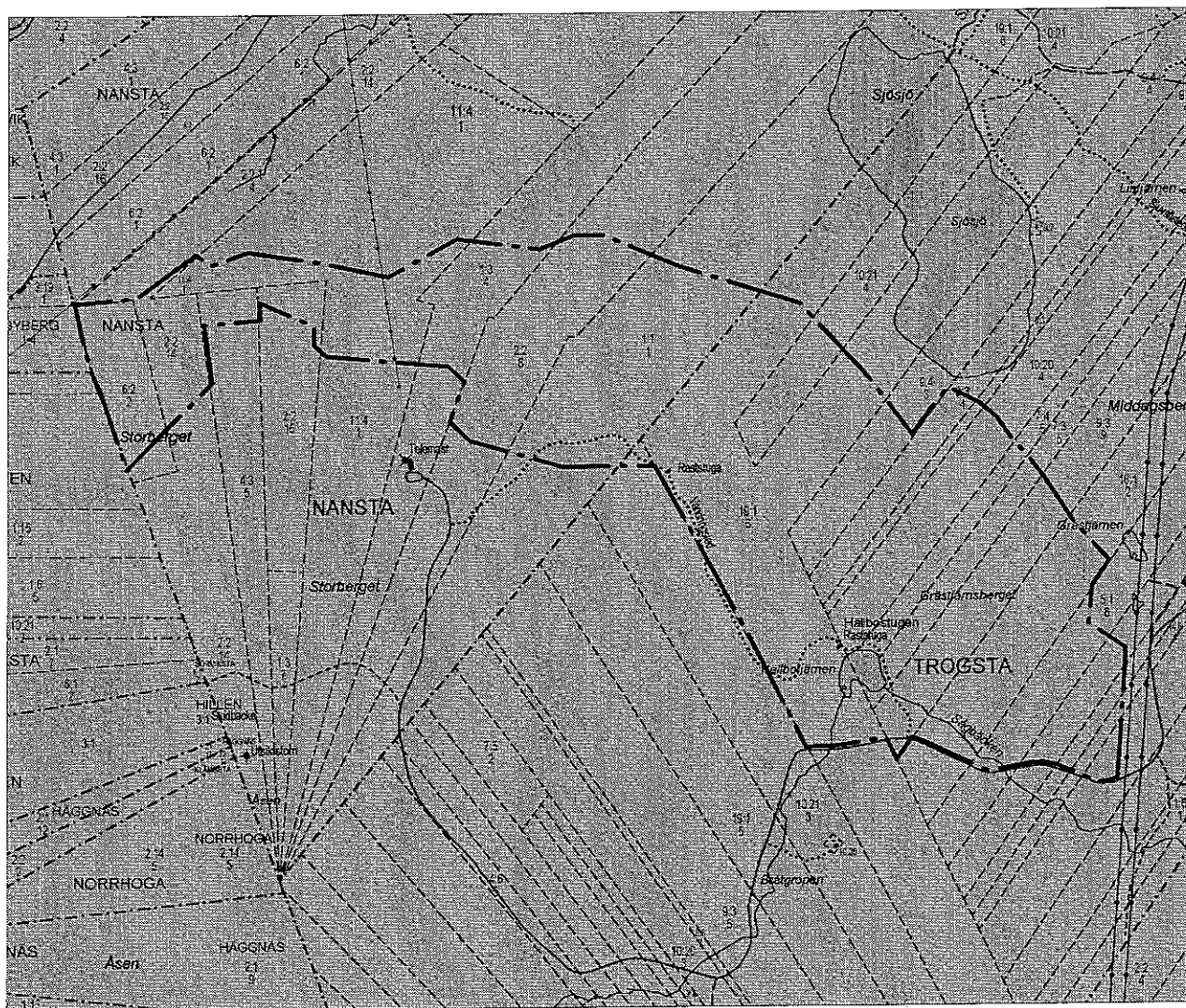
Översiktskarta

Skala 1:200 000

2002-06-12

Storbergets naturreservat

Beslutskarta Storbergets naturreservat

Gräns för naturreservatet

Skala 1:20 000

Utdrag från Gula kartan 15 H:8 A,B

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni göra det *skriftligen* hos **Miljödepartementet**.

Brevet med överklagandet skall dock lämnas eller skickas till Länsstyrelsen, 801 70 GÄVLE.

Skrivelsen med överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet.

Om överklagandet kommer in för sent kan det inte tas upp till prövning.

Ni skall i överklagandet ange vilket beslut Ni överklagar, vilken ändring Ni vill ha och vilka skäl Ni anser att Ni har för ändringen.

Ange Ert namn och Er adress samt *skriv under* överklagandet.

Vill Ni veta mera om hur man överklagar kan Ni ta kontakt med Länsstyrelsen, telefon 026-171000.